

فلسفه و منطق (پایه دوازدهم: فصول ۱۰ تا ۱۲ - فلسفه بخشی ۱ - منطق: دروسی ۸ تا ۱۰)

۱- لفظ فلسفه ریشه دارد و معرب کلمه‌ی فیلسوفیا است که فیلو به معنای و سوفیا به معنای است و قبل از سقراط گروهی خود را سوفیست به معنای می‌نامیدند و سقراط خود را نامید که رفته رفته معنای پیدا کرد و فلسفه نیز مترادف با دانش شد.

- (۱) یونانی - دوستاندار - دانایی - مغالنه‌کار - فیلسوفیا - دانشمند
(۲) عربی - دوستی - دانش - دانشمند - دانشمند - دوستاندار
(۳) یونانی - دوستداری - دانایی - دانشمند - فیلسوفوس - دانشمند
(۴) عربی - دوستاندار - دانش - مغالنه‌کار - فیلسوفوس - دوستاندار

۲- کدام گزینه در رابطه با عبارات زیر صحیح می‌باشد؟

- یکی از فرض‌های اولیه و مقدماتی است که دانشمندان در همه‌ی علوم تجربی آن را پذیرفته‌اند.
- روشی که به کمک آن به قوانین در علوم دست یافته‌اند.

- در پرتو این قاعده مقام تحقیقات علمی معنا پیدا می‌کند.

- طول موج، چشمه‌ی صوت و ... ساخته و پرداخته خیالات ذهنی نیستند.

- (۱) اصل علیت - روش حسی - قانون یکنواختی - واقعی بودن امور
(۲) اصل یکنواختی طبیعت - روش تجربی - قانون علیت - واقعی بودن امور
(۳) اصل علیت - روش تجربی - قانون یکنواختی - قابل اندازه‌گیری بودن امور
(۴) اصل یکنواختی طبیعت - روش حسی - قانون علیت - قابل اندازه‌گیری بودن امور

۳- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست می‌باشد؟

- (۱) «کثرت» اشیا سبب تمیز آن‌ها از یکدیگر و «وحدت» آن‌ها مشابهت و همانندی آن‌ها است.
(۲) موضوع علوم مختلف بررسی خصوصیات اشیا است.
(۳) فلسفه کوششی است برای شناختن موجودات از آن لحاظ که صفت و خصوصیات معینی دارند.
(۴) تحقیق در رابطه علت و معلول در اصل وجود، یکی از بحث‌های فلسفه اولی است.

۴- کدام یک از گزینه‌های زیر درست می‌باشد؟

- (۱) فیلسوفانی هستند که معتقدند انسان با روح مادی و فطرت الهی خود، صاحب اراده‌ی آزاد است و نمی‌تواند خود را از فید و بند پایگاه طبقاتی خود رها سازد.
(۲) مارکسیسم حاکمیت را حق طبقه‌ی «پروлетاریا»، یعنی طبقه کارگر می‌داند و معتقد است تنها آنچه پرولتاریا بگوید، مشروعیت سیاسی دارد.
(۳) این که چرا بعضی زبان زیبایی و هنری اشیا را می‌فهمند و بعضی دیگر آن زبان را نمی‌فهمند در علم هنر قابل بررسی می‌باشد.
(۴) آگوست کنت، فیلسوف فرانسوی قرن ۱۹، مکتب فلسفی موسوم به مکتب تحضلی را بنیان نهاد.

۵- در رابطه با عبارات زیر کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- صحبت از حقیقت ذهن آدمی و قواعد آن در شناخت عالم خارج

- صحبت درباره‌ی رفتارهای اجتماعی و دلایل تحولات اجتماعی

- دست یافتن به مبانی و اصولی درباره ماهیت و حقیقت انسان و جامعه

- صحبت از راستگویی و درست‌کاری، وفاداری و مؤدب و عقیف و فروتن بودن

- سروکار داشتن با زیبایی و آفرینش و بحث درباره این که چرا بعضی از افراد زبان زیبایی و هنری اشیا را می‌فهمند.

- (۱) روانشناسی، فلسفه - جامعه‌شناسی - سیاست - اخلاق - هنر، فلسفه هنر
(۲) روانشناسی، فلسفه - جامعه‌شناسی - سیاست - فلسفه علم اخلاق - هنر، هنر
(۳) روانشناسی، فلسفه - جامعه‌شناسی - فلسفه سیاست - اخلاق - هنر، فلسفه هنر
(۴) فلسفه - فلسفه جامعه‌شناسی - سیاست - فلسفه علم اخلاق - فلسفه هنر، هنر

۶- درباره‌ی حکمت مشاء، کدام گزینه درست می‌باشد؟

- (۱) این مکتب کلامی نهضتی عقلی بود که هدف خود را زدودن عناصر غیر اسلامی از ساحت اسلام معرفی می‌کرد.
(۲) امام محمدغزالی یکی از متکلمین اشعری است. وی پرچمدار مخالفت با فلسفه مشایی بود.
(۳) تأثیر غزالی به اندازه‌ای بود که فلسفه مشائی در سرزمین‌های غربی اسلام به جز ایران رو به افول نهاد و این فلسفه به سوی اندلس در غرب جهان اسلام رهسپار شد.
(۴) این رشد در کتاب تهاافت التهاافت به دفاع از فلسفه و آرای غزالی در کتاب تهاافت همت گماشت.

۷- در مقایسه‌ی مکتب کلامی اشاعره و معتزله کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) طراح اصلی مکتب اشعری، ابوالحسن اشعری است.

۲) معتزله به اصالت عقل اعتقاد داشتند و اشاعره به اصالت دین.

۳) اشاعره کرام الکاتبین را انکار می‌کردند و معتزله معتقد بودند خداوند از همه‌ی اعمال بندگان کاملاً آگاه است.

۴) معتزله ظاهربین بوده‌اند و در منی استدلالی زیاده‌روی می‌کردند.

۸- کدام یک، بیانگر سخن سهروردی درباره ابن سینا است؟

۱) افلاطون را چنان که باید شناخته است.

۲) سرمایه‌ی علمی اندکی داشته است.

۳) شیوه‌ی او در فلسفه خشک و بی‌حاصل است.

۴) از نظر شیوه‌ی برهانی و استدلالی در اوج است.

۹- درباره آثار سهروردی کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- از کتاب‌های صرفاً فلسفی است که مسائل فلسفی را از دیدگاه مشائیان مطرح کرده

- مهم‌ترین اثر که در آن به آرزوی ابن سینا جامعه عمل پوشانیده است.

- از رساله‌های وی که در آن مراحل سیر و سلوک نفس از حقیقت عالم طبیعت تا برترین مراتب هستی توصیف شده است.

- از ترجمه‌ها و شروح که بر کتب پیشینیان وی نوشته شده است.

- از دعاها و مناجات‌نامه‌هایی است که به زبان عربی نوشته شده است.

۱) تلویحات - مقاومات - لغت موران - شرحی بر اشارات و تنبیهات - مطارحات

۲) مقاومات - حکمة الاشراف - هیاکل النور - الواردات و التقدیسات - تلویحات

۳) مطارحات - تلویحات - الواح عمادی - شرحی بر اشارات و تنبیهات - الواردات و تقدیسات

۴) تلویحات - حکمة الاشراف - کلمة التصوف - ترجمه فارسی رساله الطیر - الواردات و تقدیسات

۱۰- منظور سهروردی از نور کدام است؟

- (۱) هستی مطلق (۲) حقایق مجرد (۳) واقعیت اشیا (۴) ذات باری تعالی

۱۱- با توجه به ابتکار فلسفی - عرفانی ملاصدرا، به ترتیب مباحث «معاد» و «توحید» با کدام سفر عرفا تطبیق دارد؟

- (۱) من الحق الخلق بالحق - فی الخلق بالحق
(۲) فی الخلق بالحق - بالحق فی الحق
(۳) من الخلق الی الحق - فی الخلق بالحق
(۴) من الحق الخلق بالحق - بالحق فی الحق

۱۲- به نظر ملاصدرا کدام مباحث مقدمه‌ی بحث توحید و خداشناسی می‌باشند؟

- (۱) جریان فیض هستی در مراتب عقول - افلاک و نفوس
(۲) ابواب مختلف فلسفه
(۳) موجود بما هو موجود
(۴) سیر در صفات، شئون و اسماء الهی

۱۳- می‌توان دریاره‌ی همه‌ی متکلمان گفت:

- (۱) مبادی و اصولی متفاوت با فیلسوفان دارند.
(۲) «کلام» را حکمت جدلی می‌دانند نه حکمت برهانی
(۳) از روشی استفاده می‌کنند که تفاوت عمده‌ای با روش فلسفی دارد.
(۴) حسن و قبح را معیاری برای کارهای انسان می‌دانند نه خداوند

۱۴- قضیه‌ی «برخی پرندگان تخم‌گذار هستند» عکس مستوی کدام گزینه می‌تواند باشد؟

- (۱) هیچ تخم‌گذاری پرند نیست - برخی تخم‌گذاران پرند هستند.
(۲) هر تخم‌گذاری پرند است - برخی تخم‌گذاران پرند هستند.
(۳) بعضی تخم‌گذاران پرند نیستند - هر تخم‌گذاری پرند نیست.
(۴) هر پرنده‌ای تخم‌گذار نیست - برخی تخم‌گذاران پرند نیستند.

۱۵- هر استدلال از تشکیل می‌شود که ممکن نیست باشند.

- (۱) دو قضیه - کاذب
(۲) دو مقدمه - جمله‌های انشایی
(۳) دو مقدمه و یک نتیجه - جمله‌های انشایی
(۴) دو مقدمه و یک نتیجه - فضایی کاذب

۱۶- هرگاه قضیه‌ی «هر الف ب است» را عکس کرده و سپس نقیض عکس آن را بسازیم، کدام قضیه بدست می‌آید؟

- (۱) بعضی ب، الف نیست. (۲) هیچ ب، الف نیست.
(۳) بعضی غیر ب، الف است. (۴) بعضی غیر الف، ب است.

۱۷- کدام یک از اقسام استدلال در متن زیر به کار رفته است؟

فرض کنید پزشک بد اخلاقی را می‌بینیم که در کارش حرفه‌ای است و با دیدن او نتیجه می‌گیریم که پزشکان بد اخلاقی در کارشان حرفه‌ای هستند؛ حال اگر پزشک بد اخلاق دیگری را هم ببینیم، حکم خواهیم کرد که پس او هم در کارش حرفه‌ای است.

- (۱) تمثیل - تمثیل (۲) قیاس - تمثیل (۳) تمثیل - استقرا (۴) استقرا - قیاس

۱۸- می‌دانیم که قضیه‌ی «بعضی ب غیر الف است» کاذب است. قضایای «بعضی ب غیر الف نیست» و «هر ب غیر الف است» از نظر صدق و کذب چگونه‌اند؟

- (۱) نامعلوم - کاذب (۲) صادق - کاذب
(۳) نامعلوم - نامعلوم (۴) صادق - نامعلوم

۱۹- اگر «هر مثلث متساوی‌الاضلاع متساوی‌الزاویه است» صغری یک قیاس و «هیچ مثلث متساوی‌الاضلاع قائمه نیست» نتیجه آن باشد، آن‌گاه کبرای قیاس را تعیین کرده و تشخیص دهید شکل چندم می‌باشد؟

- (۱) بعضی مثلث‌های متساوی‌الاضلاع قائمه نیستند - شکل اول
(۲) هیچ مثلث قائمه‌ای متساوی‌الزاویه نیست - شکل دوم
(۳) هر مثلث قائمه‌ای متساوی‌الاضلاع است - شکل سوم
(۴) هیچ مثلث متساوی‌الاضلاع قائمه نیست - شکل اول

۲۰- در عکس مستوی موجهی کلی نسبت میان موضوع قضیه‌ی اصلی با موضوع قضیه‌ی معکوس است و در این حکم و در تداخل موجهی کلی صادق نسبت میان موضوع و محمول قضایا است و در این حکم

- (۱) تساوی یا عموم و خصوص مطلق - ممکن است سور هم تغییر کند - تساوی یا عموم و خصوص مطلق - محال است دو قضیه در نسبت مختلف باشند.
(۲) تساوی - سالبه‌ی جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد - تساوی یا عموم و خصوص مطلق یا من وجه - از صدق کلی به صدق جزئی می‌رسیم
(۳) عموم و خصوص مطلق - جای موضوع و محمول عوض می‌شود - تساوی یا عموم و خصوص مطلق یا من وجه - ممکن است هر دو قضیه کاذب باشند.
(۴) تساوی یا عموم و خصوص مطلق - نسبت یا کیف تغییر نمی‌کند - تساوی یا عموم و خصوص مطلق - از کذب کلی به کذب جزئی می‌رسیم.